VADRÓZSA WALDORF ISKOLA ÉS ÓVODA

SZENT GYÖRGY - NAPI KIADVÁNYA

AZ ÜNNEPEK FONTOSSÁGA, MISZTÉRIUMA

A régiségben (ahogy Molnár V. Józsi bácsi szokott fogalmazni) az Emberi életnek minőségi értelme volt. A gyerekek úgy nőttek fel, hogy szüleiktől, rokonoktól, barátoktól, a közösségtől megtanulták a csillagok üzenetét, az évszakok alakuló, változó hevületét, a fák, növények, folyók lelkületét, a jószágok magaviseletét, az Univerzum tiszteletét, s megtanulták a csend „szavát". Megélték az ünnepek varázsát Szent Mihálytól Szent Iványig. Életüknek ritmusa volt, mely igazodott a teremtett Természet ritmusához. A szükséges élelem embernek, állatnak egyaránt teremtődött. Földjeiket nem zsákmányolták az ökológia folyamatát cseppet sem értő olajmágnások. Mindent tudtak, mit ember tudhatott a Földön! A születés misztériuma is jelen volt életükben. Mindannyian saját otthonukban, a sajátjaik közt jöttek a világra. Ismerték a halál misztériumát is. Így a születéstől az elmúlásig mindent együtt éltek át. Ha valaki elkészült ebből a Földi világból, segítették útját. Szert tartottak, mécseseket gyújtottak és virrasztottak az eltávozó mellett. S a tudást, melyet ismertek, soha sem használták a másik ember kárára, bántására. A gyengét felemelték, az erőset tisztelték! S a legfontosabb, ezt a tudást soha meg nem tartották maguknak. A mai kor embere ezekből már csak „csemegézik", és vannak olyan rétegei is az emberiségnek, kiknek e szavak hallatán/olvasatán huncut mosoly jelenik meg szájuk szegletében, s úgy vélik, mily ósdi gondolatok... Nos, a titoknak vélt szellemiség mára már nem titok, rajtunk áll, hogy felismerjük-e ezen életünkben a kozmoszhoz, szellemiekhez való tartozás füzérét, és felneveljük-e önmagunkat arra az Emberi szintre, melyre valaha teremtettünk?!

De addig is:
Ha valóban szeretnénk megismerni Szent György személyiségét, életét — talán némelyeknek meglepő lesz a gondolat — először Szent Mihály minőségét kell, hogy értelmezzük ehhez a folyamathoz. Szent György testesíti meg mindazt a szellemiséget a Földön, melyet Mihály a kozmoszban.
Mihály az égi seregek vezetője, György a lovagok (lovas katonák, cserkészek, fegyverkovácsok, vándorlegények) védőszentjévé vált a történelem során.
Azt is tudnunk kell, hogy György évszázadokon át ókeresztény vértanúként szerepelt az egyház tudományos

gyűjteményében. De a kutatásoknak nem sikerült igazolnia történelmi hitelességét, így az illetékes pápai kongregáció törölte a szentek jegyzékéből.
A magyarságban Szent György tisztelete már Szent István korában jelentkezik, mintegy a pogánysággal való leszámolás kultuszaként. Érdekesség, hogy a magyar Szent koronán is Szent György és Szent Mihály alakja együttesen szerepel.
Mihály időszakával belehelyezkedünk az ősz hangulatába, hatásába. Tudnunk kell, ez az évszak milyen szellemi, lelki és fizikai erőket hordoz magában, s tulajdonképpen mi is történik. Ha csak a népszokások, hagyományok tekintetéből szemléljük a dolgokat, tapasztalhatjuk, hogy a két ünnep hogyan is követi egymást. Szent György alakja a paraszti kalendárium egyik legjelesebb napja.
Szent Mihály idején az állatokat behatják a legelőkről, rétekről, mezőkről, míg György napja a kikelet ünnepe, a tavaszi legelőre hajtás ideje. A gazdasági év fordulópontja, sokfelé a pásztorszámadás ideje. A falusiak kijáró állatait (marha, disznó) a pásztorok általában Szent Györgytől Szent Mihályig őrizték.

Mihály a néphagyományban:
„Kikeletkor, Szent György napkor
Minden ember lehet pásztor,
De már ősszel, számadáskor
Az az ember, ki beszámol.”

Régi néphit szerint a Szent György éjszakáján húzott harmatban van a Föld ereje, zsírja, melynek értékes cseppjeiben megmosakodtak az emberek, hogy szépek és egészségesek legyenek.
A kovászolt kenyérhez is hozzáadták az áldott harmatot, és még a jószágot is meghintették vele.

Az idősek még azt is tudják, hogy a Szent György-napi meleg eső aranyat ér!
A méheket is György napja tájékán eresztik ki a kaptárból.
Országos gyűlések összehívásának is a napja, illetve ekkor választották a megyebírákat, egyházfiakat, a falu bíráját, sekrestyést.

A római pásztorok körében is találunk eredetet. Ők kisöpörték az istállókat, és vízbe mártott babérágakkal meghintették a helyiséget, hogy a gonosz ne férkőzhessen hozzá a jószágokhoz. Az állatoknak tűzön való áthajtása is nyomon követhető ebben a régióban. Ez a nap volt a kocsisok, cselédek, pásztorok szerződtetésének ideje. A szerződtetés általában Szent Mihály napjáig tartott. A termény betakarításáig, az állatok behajtásáig a népek fogadalmi napokat tartottak a jó termésért, az állatok szaporulatáért. Ilyenkor szombatonként csak fél napig dolgoztak. Szent György és Szent Mihály valódi „pirosbetűs” határnap volt.

A török időkből is maradt ránk ereklye: pl. a szentgyörgytallér. Egyik oldalán a sárkányölő Szent György képe SANCTUS GEORGIUS EQUITUM PATRONUS (Szent György a lovagok patrónusa) körirattal, hátlapján a tengeren hánykolódó vitorlás hajó az Egyház szimbóluma, olykor a benne alvó Jézussal: IN TEMPESTATE SECURITAS (Viharban biztonság) körirattal. Ezek az érmék a katonák talizmánjai voltak.

A hiedelmek egy külön csoportjából feltüntetett érdekesség:
széles körben híre ment, hogyha a Szent György nap előtt fogott kígyót, varangyos, leveli békát, gyíkot, azaz „sárkányt" a megfelelő módon ejtjük el és használjuk fel, varázsszerként hathat. Pl. tehénbetegségek, boszorkányság, torokgyík ellen, gabonára járó verebek és köszvény ellen is hatásosnak minősült. Amúgy pedig Szent György napja előtt látott kígyó, béka és egyebek, rossz ómenként hathatnak, mert többek között megronthatják a kutak vízét.

Freskókon, szobrokon egyaránt találkozhatunk a Szent ábrázolásával, mely nem csak a gonoszt hivatott elűzni, hanem a tavaszt, fénylő napot is felszabadítani a tél rabságából. Sok nép hagyományában a mai napig őrzi és éli e nap jelentőségét.

Szent György

Szent Mihály

Sárkányölő Szent György földöntúli eseményt tükröz: Krisztus lelkileg áthatotta Jézust, és képessé tette arra, hogy kiűzze a sárkányt az ember lelki természetéből. A Krisztussal áthatott angyalszerű lénynek azt a tettet kellett végrehajtania, hogy kitaszítsa, kiűzze az emberi lélekből azt, ami nem oda való, hogy harmónia és rend lehessen a gondolkodás, érzés és akarat között. Le kellett győznie az emberi lélekben azt, ami káoszt, rendezetlenséget keltett volna benne; ezt ki kellett taszítani. Ennek a bennünk dühöngő sárkánynak a kiűzetése él emlékként az emberi kultúrában. Megtestesítője a sárkányölő Szent György!
(Gondolatok Rudolf Steiner: Krisztus és a szellemi világ / A Szent Grál és keresése című könyve alapján Meszlényi Erika)

SZENT GYÖRGY LEGENDA

Jacobus De Voragine: Legenda Aurea írásából

György (Georgius) a geos, azaz ‚föld' és az orge, azaz ‚művelni' szavakból származik, olyasvalaki, aki a földet, azaz saját testét műveli. Ágoston A Szentháromságról szóló könyvében azt írja, hogy a föld jó a magas hegyek ormán, a dombok mérsékelt lankáin s az alant fekvő mezők lapályán. Az első jó a viruló fűnek, a második a szőlőnek, a harmadik a gyümölcsnek. Így volt Szent György kimagasló az alantas dolgok megvetése által, ezért volt övé a tisztaság virulása; mértékletes a jó és a rossz megkülönböztetése által, ezért volt övé az örök boldogság bora; és alacsony az alázat által, ezért ontotta a jócselekedetek gyümölcseit. Vagy pedig a gerar, azaz ‚szent' és a gyra, azaz ‚homok' szavakból származik neve, s ‚szent homokot' jelent. Olyan volt ugyanis, mint a homok: nehéz, erkölcseinek súlyától, parányi az alázattól, és száraz a testi kívánságtól. Vagy a gerar, azaz ‚szent' és a gyon, azaz ‚harc' szavakból ered, mint ‚szent harcos', mert harcolt a sárkánnyal és a hóhérral. Vagy a gero, azaz ‚zarándok', a gir, azaz ‚drágalátos' és az ys, azaz ‚tanácsadó' szavakból tevődik össze a Georgius név. Ő maga ugyanis zarándok volt a világ megvetésével, drágalátos a vértanúság koronájával, és tanácsadó az Ország hirdetésével.

Legendáját a niceai zsinaton az apokrif iratok közé sorolták, mivel vértanúságáról nincs megbízható feljegyzés. Ma naptárában viszont az olvasható, hogy a perzsa Diospolis nevű városban szenvedett vértanúságot, ezt korábban Lyddának nevezték, és Joppe mellett fekszik. Másutt az olvasható, hogy Diocletianus és Maximianus császárok idejében, megint másutt, hogy Dacianus perzsa császár alatt, birodalma hetven királya jelenlétében szenvedett vértanúhalált. Itt azt olvassuk majd, hogy Dacianus helytartó végeztette ki Diocletianus és Maximianus idejében.

A kappadókiai származású György vitéz elvetődött egyszer Libya provincia Silena nevű városába. A város mellett volt egy tenger nagy tó, abban lakott egy dögletes sárkány. Gyakran megfutamította a népet, mely fegyvert ragadott ellene, és a város falaira felhágva leheletével mindenkit megmérgezett. Hogy haragját csillapítsák, a polgárok kénytelen-kelletlen két juhot adtak neki naponta, különben a város falaira rontott, és úgy megfertőzte a levegőt, hogy nagyon sokan belehaltak. Amikor a juhok már fogytán voltak, és többet szerezni sem tudtak, úgy határoztak, hogy a juhok mellé egy-egy embert adnak. Sorsot vetettek hát az összes fiún és leányon, és a sors nem tett kivételt.

Mikor már majdnem minden ifjút és hajadont fölfalt a szörnyeteg, a sors választása a király egyetlen leányára esett, őt ítélve a sárkánynak. A király kétségbeesve rimánkodott: „Vigyétek aranyamat, ezüstömet s a fele királyságomat, csak a leányom hagyjátok meg nekem, ne így kelljen elpusztulnia!" A nép felzúdult: „Ó, király, te magad hoztad ezt a törvényt, s most, amikor a mi gyermekeink már mind elpusztultak, meg akarnád váltani a magadét? Ha leányodon nem teljesíted be azt, amit másoknak elrendeltél, rád gyújtjuk a házat!" A király ezt hallván siratni kezdte leányát: „Jaj nekem, édes lányom! Mit csináljak veled? Mit mondjak? Hát sosem érem meg a menyegződet?" A néphez fordulva pedig azt mondta: „Könyörgök, csak nyolc nap haladékot adjatok, hogy elsirathassam leányomat!" A nép beleegyezett, de a nyolc nap leteltével dühödten visszatértek, mondván: „Miért veszejted el népedet leányod miatt? Ím, a sárkány leheletétől mindnyájan elpusztulunk!"

A király látván, hogy leányát nem tudja megmenteni, királyi ruhába öltöztette, könnyek közt átölelte, s így szólt: „Jaj nekem, édes lányom! Azt hittem, hogy királyi öledben gyermekeket ringatsz, s most elmégy, hogy fölfaljon a sárkány. Jaj nekem, édes lányom! Azt reméltem, hogy menyegződre fejedelmeket hívok meg, a palotát drágakövekkel ékesítem, dobokat s orgonát hallgatunk, s most mégy, hogy fölfaljon a sárkány." Megcsókolta és elbocsátotta őt, mondván: „Leányom, bárcsak előtted haltam volna meg, hogysem így veszítselek el!" Ekkor a leány atyja lábához borult, és áldását kérte. Miután atyja könnyek közt megáldotta, elindult a tóhoz.

Szent Györgyöt véletlenül éppen arra vitte az útja. Meglátta a síró leányt, s megkérdezte, miért búsul. Azt felelte: „Jó ifjú, ülj fel gyorsan a lovadra, és menekülj, nehogy velem együtt pusztulj el!" György így szólt: „Ne félj, leány, de áruld el, mire vársz itt, a nagy sokaság szemei előtt!" Így a leány: „Úgy látom, jó ifjú, nemes a szíved. De miért akarsz meghalni velem? Fuss minél gyorsabban!" György erre: „Én ugyan egy tapodtat sem mozdulok, míg el nem mondod, mi a bánatod!" Amikor mindent elmesélt, György így szólt: „Ne félj, te leány, Krisztus nevében megsegítelek," A leány: „Jó vitéz, inkább magad mentsd, hogy el ne pusztulj velem együtt. Elég, ha magam halok meg, hisz megmenteni úgysem tudsz, csak te is elvesznél énvelem."

Amíg így beszélgettek, hát jött a sárkány, kidugva fejét a vízből. Ekkor a leány reszketve így kiáltott: „Fuss, jó uram, fuss, de gyorsan!" György erre lóra pattant, keresztet vetett, és vakmerőn a közelgő sárkányra rontott. Lándzsáját nagy erővel megforgatta, s magát Istennek ajánlva, a sárkányt súlyosan megsebesítette, és a földre terítette. Azt mondta ekkor a lánynak: „Vesd övedet tüstént a sárkány nyakába, leányom! „Az meg is tette, mire a sárkány követte őt, mint valami szelíd kutya. A város felé vezette. A nép pedig a hegyek barlangjaiba menekült előlük, mondván: „Jaj nekünk, mindnyájan elveszünk!"

Mire Szent György intett nekik, s így szólt: „Ne féljetek! Azért küldött engem az Úr, hogy a sárkány fenyegetésétől megszabadítsalak benneteket. Higgyetek Krisztusban, keresztelkedjetek meg mindnyájan, s máris megölöm a sárkányt." Ekkor a király egész népével együtt felvette a

keresztséget, Szent György pedig kardot rántva megölte a sárkányt, és megparancsolta, hogy vigyék ki a városból. Négy pár ökör vontatta ki egy nagy rétre. Azon a napon a gyermekeket és az asszonyokat nem számítva, húszezren keresztelkedtek meg. A király Szűz Mária és Szent György tiszteletére egy hatalmas templomot rakatott. Oltárán bővizű forrás fakadt, mely minden beteget meggyógyít, aki csak iszik belőle. Szent Györgynek pedig mérhetetlen sok pénzt adott, de ő nem akarta elfogadni, mire szétosztatta a szegények között. Ezután Szent György négy dolgot kötött röviden a király lelkére, hogy tudniillik gondoskodjék Isten templomairól, tisztelje a papokat, buzgón hallgasson misét, és ne feledkezzék meg a szegényekről. Majd megcsókolta a királyt, és eltávozott.

Más könyvekben azt olvashatjuk, hogy amikor a sárkány a lányra tört, hogy fölfalja, Szent György keresztet vetett, a sárkányra rontott, és rögtön megölte.

Abban az időben, amikor Diocletianus és Maximianus uralkodott, Dacianus vezetésével oly vad keresztényüldözés folyt, hogy egyetlen hónap alatt tizenkétezret koronázott vértanúság. Sok keresztény pedig a kegyetlen kínzások miatt megingott és áldozott a bálványisteneknek. Midőn Szent György ezt látta, szívét mély fájdalom járta át. Szétosztotta mindenét, amije csak volt, levetette katonaruháját, és a keresztények öltözékét vette magára, majd kiállt a nyilvánosság elé, és így kiáltott: „A pogányoknak minden istenei ördögök, az egeket pedig az Úr teremtette" (Zsolt 95,5).

A helytartó haragosan förmedt rá: „Micsoda vakmerőség a mi isteneinket ördögöknek nevezni! Mondd, hová való vagy, s mi a neved?" György így válaszolt: „György a nevem, és kappadókiai nemes családból származom. Palesztinát Krisztus segedelmével megvívtam, de mindent odahagytam, hogy szabadon szolgálhassam a menny Istenét." Mivel a helytartó nem tudta meggyőzni, megparancsolta, hogy vonják kínzófára, és testét vaskarmokkal szaggassák meg tagonként. Miután fáklyákkal égettette oldalát, a nyílt sebeket sóval dörzsöltette be. Azon az éjszakán nagy fényességgel megjelent néki az Úr, és nyájasan bátorította. Az ő mézédes látványától és szavaitól úgy felbátorodott, hogy a kínzást semmibe vette.

Látva Dacianus, hogy kínzással nem tudja őt legyőzni, egy mágust rendelt magához, és azt mondta: „A keresztények a maguk varázslatos módján gúnyt űznek a kínzásokból, és semmire sem becsülik a mi isteneinknek bemutatott áldozatot." Azt mondja a mágus: „Ha nem tudom legyőzni mesterkedésüket, vétesd fejemet." Elővette varázstudományát, nevükkel megidézte isteneit, és borba mérget keverve megkínálta Szent Györgyöt, hogy igya meg. Az Isten embere pedig keresztet vetett, s miután lenyelte, semmi bántódása nem esett. Most a mágus az előzőnél erősebb mérget kevert az italba, de az Isten embere keresztet vetve minden bántódás nélkül kiitta az egészet. Ezt látva, a mágus a lába elé borult, irgalmáért esedezett, és kérte, hogy keresztény lehessen. A bíró erre lefejeztette.

Másnap Dacianus megparancsolta, hogy vonják Györgyöt kétélű kardokkal körültűzdelt kerékre, de az menten összetört, és György sértetlen maradt. Ekkor a bíró haragra gerjedve egy olvadt ólommal

teli üstbe dobatta. Ő keresztet vetett és belement. Isten segítségével úgy felüdült benne, mintha csak fürdőzött volna.

Látva ezt Dacianus, azt gondolta, hogy akit fenyegetésekkel vagy kínzásokkal nem tudott megtörni, majd megpuhítja hízelgésekkel. Így szólt: „György fiam, milyen szelídek a mi isteneink, hogy ilyen békésen tűrik a te gyalázkodásodat. Készek mindent megbocsátani neked, ha megtérsz. Rajta, szerelmes fiam, arra biztatlak, hagyd el a babonaságot, és áldozz a mi isteneinknek. Nagy lesz a becsületed azután előttünk s az istenek előtt!" György mosolyogva szólt: „Kínzás helyett miért nem mindjárt ilyen kedvesen próbáltál rábeszélni? Íme, kész vagyok megtenni, amire biztatsz," Ettől az engedékenységtől rászedve megörült a helytartó, és hírnököt szalajtva mindenkit magához parancsolt, hogy lássák, amint György, aki oly sokáig ellenszegült, végre beadja a derekát, és bemutatja az áldozatot.

Nagy örömmel feldíszítették hát az egész várost, és amikor György belépett a bálványok templomába, hogy áldozzék, mindnyájan örvendezve álltak ott. Térdre borult ekkor, és imádkozott az Úrhoz, hogy a templomot bálványostul pusztítsa el, hogy az Ő dicsőségére és a nép megtérése érdekében semmi ne maradjon belőle. Tűz csapott le az égből, és a templomot isteneivel és papjaival együtt elégette. Ekkor a föld megnyílt, és mindent elnyelt, ami még megmaradt.

Ambrus így kiált fel Praefatiójában; „György, Krisztus leghűségesebb katonája, amikor a keresztény hit némaságba burkolódzik, egyedül te vagy a keresztények között, aki rettenthetetlenül megvallod az Isten Fiát! Az isteni kegyelem akkora állhatatossággal ruházta föl, hogy megvetette a zsarnoki önkény parancsait, és nem ijedt meg a számtalan büntetés gyötrelmétől. Ó, az Úr áldott és dicső vitéze! Nemcsak a földi hatalom hízelgő ígérete nem csalta tőrbe, de üldözőjét kijátszva, szörnyeteg bálványait a pokolba taszította" – eddig Ambrus.

Hallva, mi történt, Dacianus magához vezettette Györgyöt, és azt mondta: „Micsoda elvetemültség van benned, te gonoszok gonosza, hogy ekkora gazságot mertél elkövetni!" Erre György: „Királyom, ne hidd, hogy így van, hanem jöjj velem, és nézd meg magad, hogyan áldozok." Ő erre: „Ismerem csalárdságodat, engem is el akarsz tüntetni, mint a templomot és az isteneimet." György így válaszolt: „Mondd meg, te szerencsétlen, hogyan tudnának rajtad segíteni az isteneid, ha magukon sem tudtak?" Nagy haragra gerjedt a király, és azt mondta feleségének, Alexandriának: „Erőm fogytán, mindjárt meghalok, mert úgy látom, hogy ez az ember legyőzött." Az asszony így felelt: „Kegyetlen zsarnok vagy és hóhér! Vajon nem megmondtam neked, hogy ne zaklasd tovább a keresztényeket, mert harcba száll értük az ő Istenük? S most tudd meg, hogy én is keresztény akarok lenni." A király megdöbbenve mondta: „Jaj, micsoda fájdalom, hogy téged is rászedtek!" Hajánál fogva köttette fel, és kegyetlenül megverette. Verés közben azt mondta Györgynek az asszony: „Mondd, György, igazság fénye, mit gondolsz, hová fogok jutni így, hogy még nem születtem újjá a keresztségben?" György így válaszolt: „Ne csüggedj, leányom, véred hullása lesz a te keresztséged és koronád." Ő pedig az Úrhoz fohászkodva kiadta lelkét.

Ezt tanúsítja Ambrus a Praefatióban, mondván: „Ezért érdemelte meg a vértanúság koronáját a pogány perzsák királynője, akin végrehajtották kegyetlen férje ítéletét, mielőtt a keresztség kegyelmében részesült volna. Nem kételkedhetünk abban, hogy piros vére ontásával méltó volt belépni az ég feltárult kapuin, és a mennyei királyság birtokába jutni" – eddig Ambrus.

Másnap Györgyre kimondták az ítéletet, hogy vezessék végig a városon, majd fejezzék le. Imádkozott az Úrhoz, hogy aki segítségét kéri, annak teljesüljön kívánsága. Égi hangot hallott, hogy úgy lesz, amint kérte. Miután befejezte az imádságot, feje vételével beteljesedett vértanúsága, Diocletianus és Maximianus alatt, akik az úr 287. esztendejében kezdtek uralkodni. Amikor Dacianus a lefejezés színhelyéről visszatért palotájába, tűz csapott le az égből, és szolgáival együtt elemésztette.

Tours-i Gergely meséli, hogy amikor Szent György ereklyéit szállították egy alkalommal, az emberek egy kápolnában szálltak meg. Reggel nem tudták megmozdítani a ládát mindaddig, míg az ereklye egy darabját ott nem hagyták.

A Historia Antiochenában olvashatjuk, hogy amikor a keresztények Jeruzsálem elfoglalására vonultak, egy papnak megjelent egy szépséges ifjú, és azt mondta, hogy ő Szent György, a keresztények vezére. Arra biztatta, hogy vigyék magukkal az ereklyéit Jeruzsálembe, s ő velük lesz. Amikor Jeruzsálemet ostromolták, de a szaracénok ellenállása miatt nem mertek fölmenni a lépcsőn, Szent György megjelent fehér páncélban, vörös kereszttel ékesítve, és intett nekik, hogy nyugodtan kapaszkodjanak föl utána, s övék lesz a város. Azok bátorságra kapva elfoglalták Jeruzsálemet, és megölték a szaracénokat.

Így ünnepeltünk a 2016-os évben

A királyi pár

A mókamester

A lovagi torna kezdete

Lovagi torna

A lovagok

Lovagi torna

Küzdelem a sárkánnyal

A sárkány legyőzetett

A győztesek

Íme a király és a jutalom

A királyi pár visszavonul

Táncos mulatság

KÖNYVAJÁNLÓ

Bálint Sándor: Ünnepi kalendárium

Czárán Eszter: Világnak virága

Dr. Diós István: Szentek élete

Jankovics Marcell: Jelkép – kalendárium

Joanna Scott / Bistey Zsuzsa: Európa szellemtörténete

Magyar Zoltán: Szent György a magyar kultúrtörténetben

Rudolf Steiner: Krisztus és a szellemi világ

A Szent Grál keresése

Tátrai Zsuzsanna-Karácsony M. Erika: Jeles napok, ünnepi szokások